1987

Dr Kürti

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

VII. ÉVFOLYAM, 20. SZÁM. Ára: 50 fillér 1965. DECEMBER 18.

VISZLÁT

A vizsgaidőszak után
Foto: Urbán Tamás

Még egyszer az építőtáborokról

Sokan vannak, akik szeretnek táborozni, s mint örvendetes tényt mondhatjuk el, hogy egyre többen lesznek. Bár ezt a kijelentést cáfolni látszik az, hogy nyolcadikán feltűnően kevesen jöttek el az építőtáborozóknak megrendezett összejövetelre. Talán másokat nem érdekelt az ígért vita, vagy — legyünk optimisták —, inkább a közelgő vizsgaidőszak „előhatásának" tudható ez be?

A rendezvény célja az volt, hogy ott az érdekeltek elmondják észrevételeiket, javaslataikat. Elsőként Medgyessy Péter szólalt fel, s kifejtette a KISZ-bizottság azon véleményét, hogy a nyári építőtáborok sokkal eredményesebbek, mint az év közben szervezett társadalmi munkák. Utóbbiak többnyire deficitesek, mert a munkafegyelem és a hallgatók kötelességérzete odáig sem mindig terjed, hogy ha már elmentek a társadalmi munkára, legalább a költségekkel egyenértékű teljesítményt nyújtsák.

A továbbiakban az egyiptomi és a csehszlovák építőtábor részvevői kértek szót. Megállapítást nyert, hogy nem kapták meg azt, amit vártak egy külföldi tábortól, s igen elmaradtak a hazai táborok színvonalától. Itt főleg szervezési hiányosságok jöhetnek szóba, amire némi magyarázattal szolgál, hogy az ilyenfajta kezdeményezés igen rövid múltra tekint vissza, kevés tapasztalattal rendelkezünk e téren. Komolyabb probléma Csehszlovákiában merült fel, ahol még megfelelő munkát sem tudtak biztosítani, s a szerződés feltételeinek sem tettek eleget. (Zsebpénz, kirándulás.)

Hazai táborokról lévén szó, Csillik András elvtárs, a KISZ KB társadalmi munka felelőse feltette a kérdést: mi a véleményünk a Balatonaligán idén felépült kis házakkal kapcsolatban. Elvesztette-e ezáltal az építőtábor sajátos „romantikáját", mint azt olyan sokan kérdik aggódva? Szerintünk nem esett csorba a romantikán, s emellett a házak nagyon kényelmesek, ízlésesek, s ami fő, a viharban sem áznak át...

Befejezésként Csillik elvtárs a jövő évi tervekről beszélt. A munkaverseny és az értékelés új formáját egy év tapasztalata alapján helyesnek lehet ítélni. Ezt a jövőben tovább fejlesztik, ami megnyilvánul a jutalomösszegek növelésében is.

Csillik András

A jövő évben kb. 800 főre tervezik a külföldi táborokban részt vevők számát. A tervek szerint NDK-ba, Csehszlovákiába, Jugoszláviába és a Szovjetunióba mennek egyetemista és középiskolás fiatalok, de folynak tárgyalások a cseréről kapitalista országokkal — köztük Angliával — is.

Nálunk többek között Tatán lesz nemzetközi tábor, ahol az E5-ös út építésében segítenek a külföldi diákok. Több egyetem akar közvetlen cserét lebonyolítani más országok egyetemeivel, mint pl. a Műszaki Egyetem is.

Tervek, sokat ígérő elképzelések. S mindezek után nem tartható-e indokoltnak és helyesnek egyetemünk kérése, hogy a tavalyi 124 táborozóhoz képest a jövő évben 150-re emeljék keretünket?

Balogh Gizella

TYULPANOV PROFESSZOR EGYETEMÜNKÖN

A politikai gazdaságtan tanszék vendégeként egyetemünkre látogatott Tyulpanov professzor, a leningrádi egyetem politikai gazdaságtan tanszékének vezetője. Tyulpanov elvtárs december 9-én a tanácsteremben az *állami monopolkapitalizmusról* tartott előadást a tanszék oktatói és demonstrátorai számára, majd december 11-én világgazdaságtanból adott elő egyetemünk hallgatóinak *„A fejlődő országok politikai gazdaságtanának kérdései"* címmel.

A modern kapitalizmus sajátosságai közül csütörtöki előadásában Tyulpanov professzor az alábbiakat emelte ki:

1. Viszonylag gyors, tartós gazdasági növekedés.

2. A technikai fejlődés meggyorsulása, a tudomány termelőerővé válása a tőkés országokban is, a stagnálási tendencia érvényesülésének meggyengülése.

3. A ciklikus hullámzás gyengülése.

4. Európában leküzdötték a munkanélküliséget és munkaerő-hiány lépett fel.

5. Új, hatalmas középréteg alakult ki, melynek jelenlétét nem szabad figyelmen kívül hagyni a proletariátus osztályharcában.

Ezeknek a jelenségeknek a gyökerét az állami monopolkapitalizmus kialakulásában kell keresni, ami pedig azt jelenti, hogy „hatalmas, kollektív tőkéstulajdon jött létre, amely lényegében tagadja az egyéni magántulajdont".

Központosított gazdasággal állunk szemben, tehát nem mond ellent a marxizmusnak, ha elismerjük a szabályozás, programozás, nevezzük így: tervezés létét. A kapitalizmusban felhasználhatják a törvényszerűségek ismeretét — és a két világrendszer versenyének körülményei között fel is kell használniuk —, de nem küszöbölhetik ki az ellentmondásokat.

Kibővült tehát az állam funkciója: az elnyomó funkciót kiegészíti a gazdasági beavatkozás, amely hat a ciklusra: megbontja az állótőke megújításának és bővítésének periodicitását, elszakítja az I. osztály fejlődését a II. osztályétól; végül pedig biztosítja azokat a termelési arányokat, amelyeket a spontán gazdaság nem biztosít, azaz ott avatkozik be az állam, „ahol az átlagprofit törvénye, illetve a monopolprofit törvénye felmondja a szolgálatot".

[illegible] professzor megjegyezte, hogy a francia tervszerűsítési kísérletek kapcsán nem az a kérdés, hogy elismerjük-e ezeket, ezek lehetőségét, hanem az, hogy feltárjuk ezek társadalmi tartalmát.

Egy másik kérdésre válaszolva azt mondta, hogy szerinte az általános válság jelenlegi periodizációja nem helyes, abból a mechanikus feltételezésből indul ki, hogy a kapitalizmusban minden egyre rosszabb, a szocializmusban pedig mindig jobb. Valójában a kapitalizmusban a fő tendencia a hanyatlás, időszakosan azonban részleges győzelmekkel.

Szombaton Tyulpanov elvtárs a fejlődő országok politikai gazdaságtanának, mint tudományágnak a jelentőségéről beszélt. Ezzel kapcsolatban elemezte a fejlődő országoknak a világgazdaság rendszerében elfoglalt sajátos helyzetét, kiemelve, hogy a politikai gazdaságtannak mind a szocialista, mind tőkés irányú fejlődés törvényszerűségeivel foglalkoznia kell. Utalt a fejlődő országok újratermelési folyamatának fő oldalaira: a monopoltőkés bővített újratermelésre (amely itt a kapitalizmus európai és észak-amerikai centrumaiban folyó monopoltőkés újratermelés függeléke), a nemzeti tőke újratermelésére, amely a II. osztályra korlátozódik, valamint a szocialista elemek megjelenésére kapitalizmus előtti keretek között. Az állami szektornak két oldala van: egyrészt érvényesül benne a tőkés kizsákmányolás, másrészt bizonyos osztályegyüttműködés, amely az állami szektor antiimperialista jellegéből következik. Az állami szektorban tehát két tendencia rejlik: vagy a szocialista út, a dolgozók politikai szerepének, a hatalom társadalmi természetének fejlődése alapján, vagy a burzsoá államkapitalizmus, az állami monopolkapitalizmus útja (EAK, illetve India). A fejlődő országok osztályerőviszonyainak sajátosságait elemezve, Tyulpanov elvtárs a középrétegek (kispolgárság, értelmiség, hadsereg) szerepét emelte ki.

B. T.

Megszerettetni a matematikát

A nyarat és az olasz eget emlegetni decemberben, amikor mindenki a soron következő vizsgára koncentrál — nem a legidőszerűbb. Ha azonban nem az olasz eget és nyarat idézzük fel, hanem egy hathetes tanulmányút tapasztalatait, akkor mindenképpen beszélhetünk aktualitásról.

Hat hetet töltött Meszéna György, a matematikai tanszék adjunktusa a Művelődésügyi Minisztérium által adományozott ösztöndíjjal a Római Magyar Akadémián. Az akadémia biztosít szállást az Itáliába érkező magyar ösztöndíjasoknak. Laknak itt képzőművészek és zenészek, van aki hónapokat tölt el, van aki csupán néhány napot. Meszéna György „támaszpontja" az akadémia volt, innen járta végig a tudományos intézeteket, könyvtárakat és tanszékeket.

Az olaszoknál nincs közgazdasági egyetem. A Római Tudományegyetem egyes fakultásai játszanak ott olyan szerepet, mint nálunk az önálló egyetemek. A közgazdasági egyetemnek például két fakultás felel meg. Az egyik a statisztikai, demográfiai, számviteli fakultás, a másik a gazdasági, kereskedelmi fakultás. A kettőn közel azonos a hallgatók létszáma.

A két tagozaton folyó matematikai oktatás mennyiségét tekintve eltérő. Az elsőn a tananyag nagyobb, mint a mi egyetemünkön, de nem éri el a terv-matematika szak színvonalát. A másikon mintegy 20 százalékkal marad a magyar szint alatt. A tananyag analízisből, valószínűségszámításból és matematikai statisztikából áll. A lineáris algebrát és a programozást a hallgatók a karonként működő számítóközpontoknál sajátítják el. Az egyes tanszékeken is találhatók elektronikus számítógépek. Ezek kizárólag oktatási célt szolgálnak, teljesítményük a miénk[illegible] leginkább az Ural I-hez hasonlítható. A programozás oktatása az egyetemi oktatás mellett történik.

Az olaszok is keresik azokat az új módszereket, amelyek lehetővé teszik a matematika széles körű oktatását. Korábban kevesen szerették a matematikát, de szüksége is csak a keveseknek volt rá. Ma egyre több embernek van szüksége a matematikai képzettségre — de még mindig csak kevesen szeretik. A „megszerettetés" útját az olaszok a gyakorlatok igen nagy számában, a sok önálló munkában és a modern előadói apparátusban (vetítőberendezések stb.) látják. A nagyobb nyugati egyetemek egymással szoros kapcsolatban állnak, a didaktikai módszerek így hamar elterjednek.

Végezetül néhány érdekesség az olasz egyetemi életből.

Az egyetem mindenkit felvesz, de senkit sem helyez el. Az egyes tárgyakból hetenként 3x1 óra van, a gyakorlati foglalkozások száma magas. A heti óraszám harminc felett van. A tandíjak is magasak. Ösztöndíjat a hallgatóknak csak mintegy 20 százaléka kap, tanulmányi eredményeik alapján. Az ösztöndíj összege azonban több, mint nálunk.

A statisztikai fakultás az egyetlen, ahol az első két év után alapdiplomát lehet kapni. (A szak négyéves). Az egyetemi végzettség az elvégzett szaktól függetlenül automatikusan doktori címmel jár.

cs.

Amit a „teszt"-ről tudni kell

Az ipargazdaságtan tanszéken az elmúlt évben egy, majd több oktató folytatott kísérletet a sok-kérdéses, úgynevezett „teszt" vizsgáztatási módszerrel. A kísérlet alapvető indoka az volt, hogy így oktatóink átfogóbb képet kaphatnak a hallgatók felkészültségéről, mint az eddigi, két tételes vizsgáztatással.

Az új vizsgáztatás lényege az, hogy a hallgatóknak meghatározott számú kérdésre írásban kell válaszolni. A kérdéseket úgy választották ki, hogy azokra — megfelelő felkészültség mellett — egyértelmű válaszok adhatók. A kérdőív az első kísérlet során 15, a második kísérlet során 25 kérdést tartalmazott, amelyek a gazdasági folyamatok számszerű összefüggéseire, azok minőségi oldalára vonatkoztak, vagy bizonyos definíciókat, a fő gazdasági folyamatok lényeges kritériumait kérdezték.

A teszt-módszer tapasztalatairól, és további alkalmazásának módjáról folytattak vitát a napokban az ipargazdaságtan tanszéken.

A vitán elhangzottak szerint a kísérlet érdekes tapasztalata volt az, hogy — többszáz vizsgaeredmény és a hallgatók eddigi tanulmányi eredményeinek összehasonlítása alapján — e vizsgáztatási mód szerint kevesebb bukás, de kevesebb jeles eredmény született.

Ennek az új formának számtalan előnye van. A legjelentősebb talán az, hogy általa lehetségessé vált az, hogy a csak előadáson elhangzott anyagot is beépíthessék a vizsgakérdések közé, továbbá a hallgatókat a tankönyvön kívüli szakirodalom felhasználására is serkentsék. Az is lehetségessé vált, hogy a teszt-lap kitöltését követő szóbeli vizsgán a tananyag lényeges összefüggésein legyen a fő súly.

A vizsga a teszt-módszerrel 15 — vizsganaponként különböző — kérdés megválaszolásával történik. A kérdéseket úgy állították össze, hogy azok a tananyag minden részére vonatkozzanak. Ez messzemenően nagyobb felkészültséget kíván a hallgatóktól, mint az eddigi két tételes vizsgáztatási forma, ahol a szerencsének sokkal nagyobb szerepe lehet. A hallgató minden helyes válaszra 1 pontot kap, nem kielégítő feleletre nem kap pontot. Így a maximálisan elérhető pontszám 15. És a minimális, amellyel még szóbeli vizsga tehető 8 pont.

Vitás kérdés volt, hogy maximális, illetve minimális pontszám esetén szükséges-e, illetve lehet-e szóbeli vizsgát tenni. Mivel ez a módszer még kísérleti stádiumban van, oktatóink arra az álláspontra helyezkedtek, hogy az írásbeli vizsga eredményének súlyát a jegy kialakításában mindig az adott vizsgáztató döntse el. A módszeren természetesen a további tapasztalatok feldolgozásával szükség esetén módosítanak oktatóink.

Valószínűnek látszik, hogy az új vizsgáztatási mód nagy segítséget fog nyújtani abban, hogy a tananyagot, főleg a definíciókat pontosabbá, egyértelműbbé tehessék, és egyben hozzájárul a vizsgajegyek realitásának fokozódásához.

Kozma Judit

Ebben az évben most jelent meg lapunk utoljára. Következő számunkat január 15-én olvashatják ismét.

A Közgazdász számára az új év kellemetlen meglepetést hozott. Az üzemi és egyetemi lapok átszervezése során ezentúl 6 oldal helyett csak 4 oldalon jelenünk meg, továbbra is kéthetenként. A kisebb terjedelem ellenére a szerkesztőség változatlanul igyekszik majd olvasóink igényeinek megfelelő, színvonalas újságot készíteni.

Kívánunk mindenkinek sikerekben gazdag, békés új esztendőt!

HASZNOS, AKTUÁLIS

A televízióban ez év decemberétől időszerű politikai kérdésekről előadássorozatot indítanak. Tematikája és az előadások időpontja a következő:

December 17-én: A szocialista világrendszer fejlődése.

Január 14-én: A szocialista munka.

Január 28-án: Népgazdaságunk helyzete és feladatai.

Február 11-én: A munkásosztály vezető szerepe és a párt szövetségi politikája.

Február 25-én: Neokolonializmus Délkelet-Ázsiában.

Március 11-én: A függetlenné vált országok helyzete és szerepe a világban.

A fenti sorozat érdekesnek ígérkezik az egyetem dolgozói és hallgatói számára egyaránt.

Vita a felsőoktatás kérdéseiről a Szovjetunióban

Így képezzünk-e közgazdászokat?

Az SZKP KB szeptemberi plénumán felszínre kerültek a gazdasági szakemberképzés komoly hiányosságai. Megállapították, hogy az országban nagy hiány van gazdasági szakemberekben. Ezt a kérdést most a sajtó hasábjain is meg kell vitatnunk.

Feltétlenül fontos, hogy a Szovjetunió felső- és középfokú szakoktatási minisztériuma lényeges változtatásokat hajtson végre a tantervekben. Mit tanulnak ma például a közgazdasági főiskolák azon hallgatói, akik gépipari szakembereknek készülnek?

Az oktatási idő öt éve alatt a diákok összesen kétezer órányi előadást hallgatnak. Ezen időnek kb. egyharmadát általános műveltségi tárgyak — fizika, kémia, rajz, idegen nyelv és egyéb — oktatására fordítják. Még több időt vesz igénybe a műszaki tárgyak tanítása — az anyag ellenállása, géptan, elektrotechnika, elméleti mechanika, biztonsági technika és tűzálló anyagok technikája stb. Speciálisan közgazdasági szaktárgyakra pedig mindössze 650 óra jut.

Ez a helyzet nyilván nem kedvező — az általános műveltséget gyarapító tárgyak és az általános műszaki tárgyak kiszorították a szaktárgyakat. Az a diák, aki csak a közgazdaságtannak a tantervben előírt tárgyaival ismerkedik meg, nem kapja meg azt a tudásanyagot, amely gyakorlati munkájához szükséges...

Ismeretes, milyen fontos szerepet kell betölteni a jövendő szakemberek képzésében a politikai gazdaságtan oktatásának. Hiszen e tudományág tanulmányozása révén ismerkednek meg a hallgatók a társadalmi fejlődés alapvető gazdasági törvényszerűségeivel, a népgazdaságunkban végbemenő gazdasági folyamatok és jelenségek lényegével. A politikai gazdaságtan oktatása azonban jelenlegi formájában kissé elszakadt az élettől. Kevés helyet kap benne a szocializmus politikai gazdaságtana. A hallgatók nem kapnak eléggé képet a szocialista gazdasági rendszer sajátos politikai-gazdasági törvényszerűségeiről, ezek fejlődési tendenciájáról.

A diákok a konkrét közgazdaságtant főként csak az előadók sémái alapján tanulmányozzák, és nem a termelés alapján. Nem menti a helyzetet a gyakorlat sem.

Az a véleményünk, hogy konkrét közgazdaságtant ágazati tudományos-kutató intézetek, élenjáró vállalatok anyagainak segítségével kell oktatni. A tanulmányi időnek legalább felét e tárgyra kell fordítani, közvetlenül a termelésben.

A diákok tanulnak számvitelt, általános statisztikát, iparstatisztikát, műszaki normamegállapítást. Természetesen a közgazdász e tárgyak nélkül nem megy semmire. Szüksége van azonban olyan tudományokra is, amelyek közvetlenül segítséget nyújtanak a munkaerőtartalék feltárásához, az állóalapok jobb kihasználáshoz, gazdasági programozáshoz, az iparágak, vállalatok technikai-gazdasági fejlődésének elemzéséhez. E tudományok oktatását azonban nem veszik be a tantervbe.

Aligha pótolja ezt a hiányosságot a gazdálkodási tevékenység elemzésének oktatása, amely ma a közgazdasági főiskolákon folyik. Ez erősen leíró jellegű, nem orientálja a hallgatókat a bonyolult gazdasági folyamatok és jelenségek mélyebb tanulmányozására, amely a modern alkalmazott matematika és magas hatékonyságú számítástechnika felhasználását teszi szükségessé.

Az a közgazdász egyébként, aki nem rendelkezik élenjáró számítóeszközökkel, segítség nélkül marad, amikor valamilyen nehéz feladat megoldása előtt áll. Nem tudja megállapítani mennyire célszerű ezt vagy azt a beruházást megvalósítani, nem képes tudományos alapossággal felmérni a különböző termékfajták iránti szükséglet távlati növekedését vagy csökkenését stb.

A közgazdász képzettségi fokát nagymértékben befolyásolja az is, mennyire ismeri a matematikai-statisztikai analízis, a tervezés matrixmódszereinek, a tervfeladatok teljesítéséről szóló információk elméletének és gyakorlatának alapjait. A közgazdasági főiskolák azonban alig adnak ilyen ismereteket.

Nagy hiányosságot jelent a fiatal szakemberek képzésében — véleményünk szerint — a gazdaságföldrajz oktatásának eltörlése. E tárgy ismerete nélkül lehetetlen az egyes üzemek, egész iparágak közötti kapcsolatoknak, a népgazdaság komplex fejlődésének vizsgálata.

Felmerülhet a kérdés: Nem vezetnek-e a tanterv ezen módosításai a tanulmányi idő meghosszabbodásához? Ilyen veszély nem fenyeget. Elég nagy időtartalékot találhatunk, ha a műszaki tárgyakat szemügyre vesszük. Szükséges-e például, hogy a jövendő gépiparszakos mérnök-közgazdászok elméleti mechanikával és egyéb elemző tárgyakkal foglalkozzanak? Bizonyára célszerűbb lenne, ha a közgazdasági főiskolák számára kidolgoznának egy általános, műszaki oktatási tanfolyamot, csak azon részeket oktatva, amelyek valóban szükségesek egy közgazdász számára.

A közgazdász képzés baklövése — legalábbis nekünk úgy tűnik — az is, hogy hiányzik a szoros kapcsolat a főiskolák és a termelés között. Sok közgazdasági oktatási intézménynek alig van fogalma arról, milyen szakemberekre van szükség a termelésben. A tanterveket, formákat és módszereket a Szovjetunió felső- és középfokú szakoktatási minisztériuma állapítja meg, a vállalatok szükségleteinek kellő tanulmányozása nélkül. Hiszen éppen a termelők segíthetnek leginkább a főiskoláknak abban, hogy helyesen határozzák meg, mit és hogyan kell a jövendő szakembereknek tanítani.

Miért nem vezetünk be olyan rendszert, hogy a főiskolák tanterveit az illetékes minisztériumok és hatóságok, valamint azon nagyvállalatok együttes részvételével vitatnák meg, ahol a végzettek dolgozni fognak? Arról is lehet szó, hogy a közgazdasági szaktárgyakból való felvételi vizsgákra meg lehetne hívni vállalati szakembereket is. Ők mondják meg azt, elegendő-e a hallgató felkészültsége ahhoz, hogy a közeljövőben különböző termelési részlegek vezetői legyenek.

Egy cikkben természetesen nem lehet a közgazdászképzés valamennyi problémáját feltárni. Az itt felvetett javaslatok megvalósítása azonban — nézetünk szerint — megjavíthatja a közgazdászképzést. Ezt a feladatot kétségkívül a főiskolák, oktatók és a gyakorlati szakemberek együttes erejével kell megoldani.

A. Dlin
professzor

(Megjelent a Pravda november 30-i számában.)

Könyvtári túlnépesedés

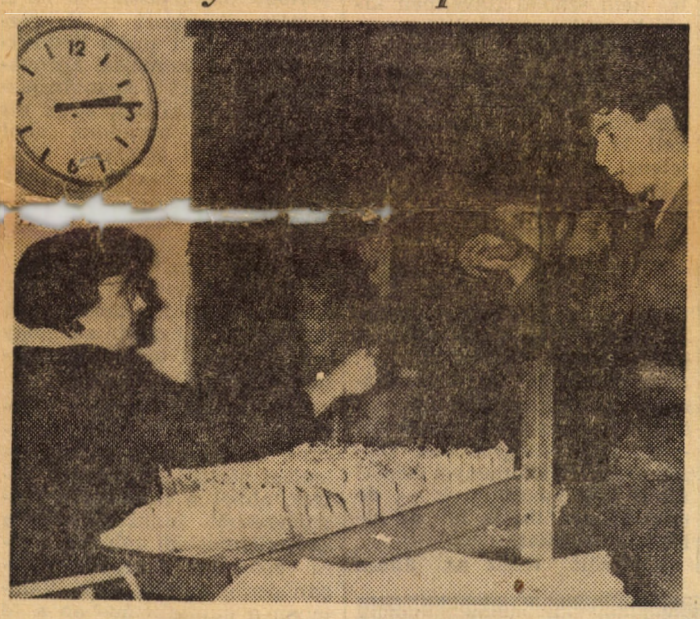

A távozó hallgató helyére egyszerre többen is aspirálnak...

...avagy katonás rendben várják, míg egyenként (előbb-utóbb) sorra kerülnek

Kikapcsolódás — téli táborozás

A hagyományokhoz hiven a természetjáró szakosztály ezen a télen is megrendezi téli táborozását a Nagyhideghegyen.

Részletes felvilágosítás és jelentkezés Földessy Gyöngyvér (Belker I/3.) és Tóth Tibor (Külker I/1.) hallgatóknál. Jelentkezési határidő december 23. (Irásban a porta melletti asztalon.)

A táborozáson szívesen látunk nem szervezett turistákat is.

PILLANTÁS A NAGYVILÁGBA

A második emeleti folyosón sokszínű, érdekes külpolitikai faliújsággá alakították át a használaton kívül helyezett Képes Hiradót

KÖNYVESPOLC

Az árképzés közgazdasági alapjai

Az olvasó e könyvben arról a vitáról nyer áttekintést, melyet a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága mellett működő Közgazdasági Munkaközösség folytatott az árképzés közgazdasági alapjairól. E vita egyik láncszemét képezi a gazdaságirányítási rendszerünk fejlesztésével foglalkozó vitasorozatnak, mely ebben a testületben is élénk érdeklődés tárgyát képezte.

Amikor gazdaságirányító rendszerünket kritikai felülvizsgálatnak vetjük alá, abból indulunk ki, hogy a szocialista gazdaság jellegéből nem következik, hogy csak egyféle gazdaságirányítási rendszer létezhet, továbbá az sem következik, hogy az alkalmazott gazdaságirányítási rendszer örök időkre szóló, változtathatatlan lenne. Hiszen a termelőerők a szocialista gazdaságban szakadatlanul fejlődnek, a termelési viszonyokat — azon belül elsősorban a gazdaságirányítási rendszert — időnként hozzá kell igazítani a termelőerők fejlődéséhez. Ez az elvi alapja a felülvizsgálatnak. Van továbbá egy külön gyakorlati oka is. Az, hogy minden gazdaságirányítási rendszer megalkotása — az érvényben levő is — magában rejti a tévedések, torzulások és bizonyos túlhajtás veszélyét. Ez önmagában is indokolja a felülvizsgálatot.

Mindebből semmiképpen sem következhet azonban a „permanens-reformok" elve, mert a gazdaságnak óhatatlanul szüksége van a hosszabb ideig változatlan működési formákra, nem bírja és nem tűri az állandó változásokkal együtt járó bizonytalanságokat. Tehát egyrészt érezzük, hogy most reformokra van szükség, és eszerint kívánunk cselekedni. Másrészt tudjuk, hogy olyan reformok vezetnek csak előre, melyek hosszabb időre szólnak s a gazdasági fejlődésre stabil körülményeket biztosítanak.

Az árképzés és az árrendszer központi helyet foglal el a gazdaság mechanizmusában. Ez indokolja a különös figyelmet. Központi helyzetéből az is következik, hogy sok mindennel — többek között a népgazdaság egész számbavételi és elosztási rendszerével — összefügg, tehát nem önmagában létező valami, ami önmagában megérthető és értékelhető. Az árrendszer előnyös és hátrányos hatásai végső fokon a termelés és a forgalom területén jelentkeznek, de sohasem tisztán, különváltan, hanem egybefonódva az alkalmazott tervezési, pénzügyi rendszerrel. Ezért indokolt az a módszer, hogy a legszélesebb közgazdasági összefüggések alapján értékeljük és vitassuk az árkérdéseket. El kell kerülnünk azt a veszélyt, hogy egyik vagy másik gazdasági ágazat problémakörében gondolkozva, olyan „megoldások"-ig jussunk el csupán, melyek bár rendeznék az egyik ágazat árviszonylatait, de egyúttal növelnék, vagy megoldatlanul hagynák más, kapcsolódó ágazatok rendezésre váró árkérdéseit.

Az árrendszernek olyannak kell lennie, hogy jól szolgálja a gazdasági tisztánlátást, vagyis vállalati és ágazati szinten is megfelelően tükrözze a társadalmi ráfordítási arányokat. De egyidejűleg olyannak is kell lennie, hogy helyesen ösztönözzön, aktívan szolgálja a mindenkori gazdaságpolitikai célokat. Egyik követelményről sem mondhatunk le, mindkettő érvényesítése szükséges.

A Közgazdasági Munkaközösség most ismertetett tanácskozása nem azt a célt szolgálja, hogy az árképzésről, az árrendszerről folytatott vitát véglegesen lezárja. A cél az, hogy a közgazdasági és a műszaki közvéleményt további kutatásokra és vitákra ösztönözze, s egyúttal olyan irányt mutasson a további vitákhoz, hogy a már eldőlt kérdésekről ne folyjon feleslegesen a vita, a még nyitott kérdésekről pedig az eddiginél is intenzívebben és gyakorlati eredményeket szülő vita induljon, vagy folytatódjék.

Pártunk e kiadvány — és a későbbi hasonló kiadványok — révén is arra törekszik, hogy a népgazdaság legátfogóbb kérdéseiről sem csak az úgynevezett „beavatottak" szűk körének legyen áttekintése, hanem szélesebb köröknek, mindazoknak, akik szívükön viselik a szocialista tervgazdálkodás további fejlesztésének hatalmas ügyét.

Nyers Rezső

Nem mi mondjuk...

„Vaj" + fegyverek

A vietnami háború és a fegyvereladások kihatásai az USA gazdasági életére.

Számítások szerint a „vaj" néven ismert új, nagyarányú jóléti program visszatartja a gazdasági élet stagnálását. Milliárdokkal növelik a védelmi kiadásokat is, hogy még jobban fellendítsék az üzletet. A „vaj" és a „fegyverek" hivatottak tehát arra, hogy

folytonosan táplálják a konjunktúrát a következő évben, ha a vietnami háború folytatódik.

„A növekvő fegyverkiadási összegek eloszlatnak minden kétséget az USA üzleti életének 1966-os hatékonyságára vonatkozólag" — mondta egy magasrangú tisztviselő.

Johnson elnök egyelőre csak 1,7 milliárd dollárt kér a következő hónapokra, de a jövő évi hadikiadások óvatos becslések szerint is 3—5 milliárddal fognak emelkedni. Két magas állású demokrata szenátor 10—12 milliárdos emelkedést jósol — ez minden eddigi háború fegyverkezését meghaladó összeg.

Ha a háború tovább szélesedik, a költségvetési terv jóléti oldala leszűkül, hogy teret engedjen az üzleti élet terjeszkedésének és megvédje azt az erős inflációs nyomástól. Ha fegyverszünet jön létre, a fegyverkezési kiadásokat le lehet szorítani, és a jóléti keretet lehet bővíteni.

A vietnami fegyverkezés váratlan új üzleti kilátásokat hozott.

Néhány héttel ezelőtt a közgazdászok az üzleti élet konjunktúrájában bekövetkező lassulást jósoltak az év hátralevő részére, és stagnálást 66 elejére. Úgy látszott, hogy a munkanélküliség a jövő év közepén 5%-ra emelkedik, szemben az 1965 júliusi 4,5%-kal.

Szó volt arról, hogy 1966-ban lehetséges az alacsony jövedelműek adócsökkentése, mint az üzleti élet felrázásának eszköze. Az új fegyverkezési kiadások azonban csírájában megöltek minden adócsökkentésre irányuló szándékot. Az üzleti tevékenység fejlődése biztosítottnak látszik, ha a háború tovább folytatódik.

Miért erőlteti az USA a fegyvereladást?

1949 óta az USA 35 milliárd dollár értékű fegyvert adott el, vagy ajándékozott más országoknak. Ennek mintegy 60%-a ingyen került az USA európai szövetségeseihez segély formájában.

McNamara kijelentette, hogy az USA nem szándékozik lassítani a fegyvereladások ütemét. „Ezek a katonai exporteladások a szabad világ kölcsönös védelmi programjának részeként jönnek létre, teljes mértékben támogatják országunk külpolitikai célkitűzéseit."

McNamara hangsúlyozta a katonai exporteladások gazdasági jelentőségét. Elmondotta, hogy ezek az eladások 1961 óta majdnem egymilliárd dollár profitot hoztak az amerikai iparnak.

(Kivonatos fordítás az U. S. News and World Reportból)

Vitatkozom, tehát vagyok?

Néhány Fórum vita után elgondolkoztam azon, miért húzódnak el ezek a rendezvények a késő esti órákig, miért kell a hosszú „bemelegítés", amíg eljutunk a felvetett téma lényegéig.

Nem volt nehéz megtalálnom a magyarázatot. Azt a hiányérzetet kellett csupán visszaidéznem, ami akkor támadt bennem, ha egy értelmes, izgalmas vitán nem sikerült kifejeznem magam, belezavarodtam mondanivalómba.

Most, hasonló felszólalásokat hallgatva, egyre bizonyítottabbnak érzem a közéletre nevelés szükségességét. Ehhez az első lépés, megtanítani és megtanulni gondolataink kifejezését, védeni koncepciónkat, és lényegbe vágó érvekkel vitatni az ellenvéleményt. Ezt először itt, kis közösségben kell elérnünk.

Hogyan akarunk érvényt szerezni a közéleti demokráciának, ha még társadalomtudományokkal foglalkozó egyetemisták sem tudják kifejteni nézeteiket? Hogyan fogjuk mi, többé kevésbé vezető állásba kerülő diplomások egy kollektíva előtt keresztülvinni kezdeményezésünket, megértetni intézkedésünket, meggyőzni az embereket?

Egymás után állunk fel és vetünk fel olyan problémákat, amelyek a témát csupán periférikusan érik. Nem vesszük észre, hogy már harmadszor mondjuk el ugyanazt, mert nem fogalmaztuk meg magunknak előre, nem érleltük meg mondandónkat. Beszéd közben jövünk rá, hogy elvesztettük a gondolati magot, amiből kiindultunk, vagy hogy nincs is érdemi mondanivalónk.

Meghívott vendégeink joggal feltehetik maguknak a kérdést, vajon közgazdászokkal folytattak-e vitát. A mélyebb elemzést, a társadalmi kérdésekben való nagyobb jártasságot, a jelenség helyett a lényeg elemzését, a magasabb szintű általánosítást joggal hiányolhatták. Az a néhány év, amit eltöltünk itt, az egyetemen, csupán arra lenne jó, hogy olyan fogalmakat mint dialektika, társadalmi felépítmény, megismerjünk?

Hogy vannak gondolataink, elképzeléseink, azt a magunk közötti beszélgetések, a vita résztvevőinek közbevetett megjegyzései is igazolják. Nem csupán a mi hibánk a vitakészség hiánya.

Az egyetem oktatási módszere potenciálisan biztosítja a lehetőséget arra, hogy oktatóink véleményét megkérdezzük. De hol és mikor élünk ezzel a lehetőséggel? Az előadásokon? Itt többnyire csak kérdéseket tehetünk fel, hiszen az előadások jellegükből következően nem adhatnak teret a véleménycserének. A kapott válaszok alapján ötszáz vagy akár száz ember körében kicsengetés előtt néhány perccel vitázni egyiküknek sem jut eszébe.

A szemináriumok többsége az anyag számonkérését tartja céljának és itt is inkább a „kérdezz—felelek" dominál. Természetesen az, hogy egy szeminárium mennyire késztet önálló gondolkodásra és ezzel hogyan teremt alapot egy kibontakozó vitának, szinte kizárólag a szeminárium vezetőjétől függ. Vagy egyszerűen elodázza a vitát, vagy maga is bekapcsolódik és irányítja, vagy fejtegetéseivel elejét veszi a további problémafelvetésnek.

Természetesen rajtunk is múlik, hogyan használjuk ki az elvben létező lehetőségeket. Sokunkat azonban visszatart az a tudat, hogy oktatóink nálunk jóval magasabb szintű tudással rendelkeznek az adott témakörben. És még valami: nem sikk vitába bocsátkozni tanárainkkal. Gyakran hallom, amint a diákok leintik egymást: „Hagyd már abba, most mit okoskodsz! Ő úgyis jobban ért hozzá."

A Fórum lehetőség — nem csupán feltételeket biztosít de igényli is aktív vitaszellemünket. Egy lépés afelé, hogy felkészüljünk várható problémáinkra, biztosítsuk a szellemi igényeinkhez elengedhetetlen „ütőképességet".

Kékesi Katalin

Kik lesznek az új lakók

Két héttel ezelőtt a büfénél egy hallgató a körülötte állóknak élénken bizonygatta: hiteles forrásból tudja, hogy tavasszal már tényleg elkezdik az új egyetemi kollégium építését.

Nemrégen az egyik kollégiumi diákbizottsági ülésen élénken vitatkoztunk: vajon a felépülő új, hatszáz személyes kollégiumba milyen elvek alapján lenne helyes átcsoportosítani a hallgatókat? Az egyik elképzelés szerint a legjobb tanulókat kellene összeválogatni. Jobb munkáért jobb szociális ellátást! — jelszóval. E gondolatot azért is kifogásolni lehet, mert így összeforrott, baráti szobaközösségeket kellene felbontanunk.

Az új kollégium viszont alkalmas lenne arra, hogy a tudományos kutatás iránt ambíciót érző hallgatók, elsősorban a felsőévesek, közvetlenebb, hatékonyabb szakmai támogatással, jobb lakás- és anyagi körülmények között dolgozhassanak!

Nagyon megörültem, amikor meghallottam a hivatalos hírt: az új egyetemi kollégiumban külön szervezeti egységet, szakkollégiumot hozunk létre! A felvételnél nem szociális meggondolások játszanának szerepet, fővárosi hallgató is tagja lehetne bentlakó vagy esetleg bejáró formában. A felvételnél kizárólag a tehetség, szakmai ambíció, a közügyek iránti szenvedélyes érdeklődés, közösségi szellem és a politikai magatartás lenne a döntő. Szeretném hangsúlyozni, hogy nagyon helytelen lenne, ha a szakkollégiumot a „kitűnők otthonaként" kezelnénk, s a felvételi kérelmek elbírálásakor minden esetben szigorúan ragaszkodnánk a legjobb tanulmányi eredményhez. Hiszen számtalan olyan „jó tanulónk" van, aki tudományos területen minimális készséget sem mutat fel, ugyanakkor például a jórendűek egy része kiemelkedő tudást, érdeklődést árul el.

A szakkollégium tagjai komoly munkát folytathatnának, nyugodtabb, jobb körülmények között magasabb követelményeknek felelnének meg.

A kollégiumban szakmai és világnézeti foglalkozásokra kerülhetne sor, amelyek az egyetemi oktatáshoz képest többletet jelentenének.

Mindent összefoglalva, az elképzelést örömmel üdvözöljük.

A problémafelvetés talán még korai, de az új kollégium alapkőlerakásának napja lassan közeledik, s úgy érzem, hogy ezt a helyes gondolatot már most, az első pillanattól kezdve állandóan szem előtt kell tartani, különösen azoknak, akiknek még van esélyük, hogy a szakkollégium közösségéhez tartozzanak.

Petres Sándor

MÉG BEADHATOD

Már csak néhány hét áll azok rendelkezésére, akik indulni szeretnének az idei tehetségkutató pályázaton. A Magyar Újságírók Országos Szövetségéhez a mi szerkesztőségünkön keresztül lehet eljuttatni a pályaműveket, újságírói műfajokban megírt és egy évnél nem régebben közölt írásokat.

A pályázattal kapcsolatban szeretnénk megismételni azt, hogy legalább 3 írást kell beküldeni, január 15-ig a Közgazdász szerkesztőségéhez. A terjedelem nincs megszabva, és egyaránt lehet tudósítás, riport, cikk. kommentár, humoreszk, szatíra, glossza vagy egyéb újságírói műfaj, csupán verset és novellát, illetve irodalmi jellegű műveket nem fogadunk el.

Az Újságíró Szövetség díjazza a legjobb írásokat.

I. díj: 500 Ft

II. díj: 350 Ft

III. díj: 200 Ft

A díjnyertesek lehetőséget kapnak továbbá arra, hogy országos lapoknál nyári gyakorlaton ismerkedjenek meg közelebbről is, esetleges jövendő pályájukkal.

Akit tehát érdekel, igyekezzen minél előbb összeválogatni egy csokrot új vagy már megjelent írásaiból és legkésőbb január 15-ig juttassa el azt a Közgazdász szerkesztőségéhez.

LOPJÁK A KÖZGAZDÁSZT

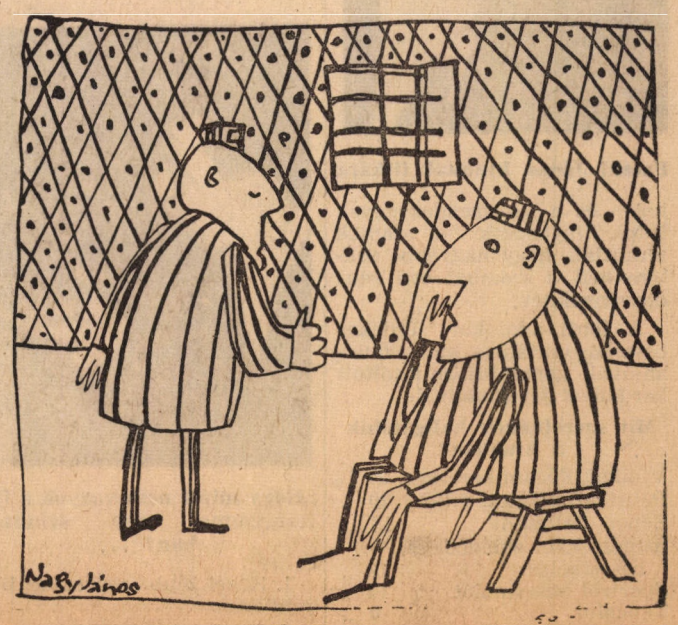

— Rablás?... Csalás?...
— Nem! Közgazdász.

REJTÉLY

Közvéleménykutatást tartottunk az egyetemen. A kérdés: mi a véleménye az épület bejáratánál folyó nagyszabású munkálatokról?

Ime néhány válasz:

Testnevelési tanszék

Régen vártunk erre az úszómedencére. Már a közeljövőben komoly nemzetközi versenyeket tartanánk benne. Távlati tervünk egy trambulin, amely Pach elvtárs szobájában állna.

Technológiai tanszék

A légoltalmi oktatáshoz bemutató homokgödör. A gyújtóbombák oltását szeretnénk itt gyakoroltatni hallgatóinkkal.

Statisztika tanszék

Egy hatalmas oszlopdiagram alapjait ássák ki.

Politikai gazdaságtan tanszék

Itt ássák el a jelenlegi gazdasági mechanizmust.

Matematika tanszék

A plafonról nézve olyan, mint egy üres mátrix.

X. Y. Z. stb. tanszék

Rég óhajtott borpincénk végre fedél alá kerül.

Egy KISZ-vezető

Közhasznú társadalmi munkát szervezünk, hogy az épületben szerettessük meg fiataljainkkal az értelmes fizikai munkát.

1. diák

Kelepce. Vizsgáztatók számára.

2. diák

A menza itt szerzi be a tésztához a mákot.

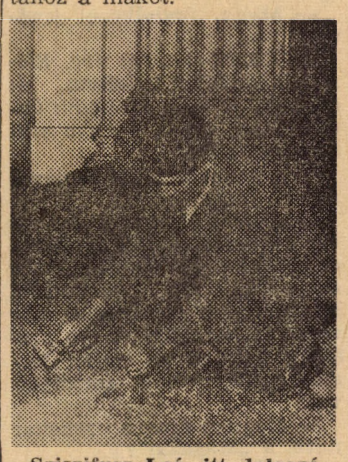

Szisziſusz Leó, itt dolgozó munkás

Nem tudom kérem, nekem hetenként egyszer újra kell csinálnom.

—ki—

TETSZIK — NEM TETSZIK

Gólyakelepelés félév végén

TETSZIK, hogy itt az egyetemen nagyjából már mindenki olyan tárgyakat tanul, amelyek érdeklik.

De NEM TETSZIK, hogy sok olyan dologról is feltételezik az előadók, hogy tudjuk, amiről sohasem hallottunk.

NEM TETSZETT továbbá, hogy az első napokban senki nem mondott semmit átfogóan az egyetemről. Azt viszont már ekkor megtudtuk, hogy milyen könnyű innen „kikerülni".

TETSZIK, hogy matematikából tanfolyam volt a technikumban végzettek számára.

De NEM TETSZIK, hogy ebből különbözeti jellegű beszámolót is kellett tenni, holott a technikumban végzettekről már a felvételin is tudták, hogy kevesebbet tanultak matematikából, mint a gimnazisták.

Az sem tetszik, hogy a gimnazisták viszont semmilyen kiegészítőt nem kaptak politikai gazdaságtanból.

TETSZIK, hogy nem kell iskolaruhában járni.

Az viszont NEM TETSZIK, hogy egyes felsőévesek divatbemutatóra való kreációkban jelennek meg az előadásokon.

TETSZETT a gólyabál, a szervezés, a műsor, a zene, s hogy a részvevők három helyen is szórakozhattak.

De NEM TETSZETT, hogy a mi gólyabálunkat sehol sem hirdették, a többi egyetemeken egyáltalán nem tudtak róla.

TETSZIK, hogy a klub programja jó és változatos, és hogy szombatonként táncolni is lehet, mindössze 5 Ft-ért!

TETSZIK, hogy kevesebb a tanulásra kényszerítő körülmény, munkáját mindenki maga osztja be, és a vizsgaidőszakon belül akkor vizsgázik, amikor akar.

NEM TETSZIK viszont, hogy ez utóbbi a gyakorlatban egész másképp néz ki, mert amikor megkezdődtek a hivatalos vizsgajelentkezések, sok napot már teljesen lefoglaltak — amiről persze egy tapasztalatlan elsőévesnek fogalma sem lehetett.

★

Reméljük, hogy egyetemi éveink alatt a „Tetszik" „Nem tetszik" párhuzamot megvonva egyre inkább a Tetszik fordul elő gyakrabban.

Fabriczki Magdolna

Hajnali sorbaállás

Félévenként visszatérő probléma a vizsgára való jelentkezés.

A jelenlegi rend szerint az egyes tanszékek előre kiírt vizsganapjai közül a diák maga választja ki a neki megfelelőt. Egy meghatározott naptól kezdve pedig jelentkezhet vizsgára.

Ez így ésszerű megoldásnak tűnik, de mit mutat a gyakorlat? A jelentkezés időrendi sorrendben történik, vagyis aki korábban ér a tanszék ajtaja elé, az korábban írhatja fel saját vagy csoporttársai nevét. Ha az előre kiszemelt nap már betelt, másikat kell választani. Ez pedig felborítja az előre gondosan összeállított vizsgarendet. Kezdődik a szaladgálás a többi tanszékre, sokszor eredménytelenül.

Érthető, hogy mindenki igyekszik biztosítani a helyét a neki megfelelő napra, s ez jelenleg csak a korai felkeléssel valósítható meg. De az, hogy valaki háromnegyed 6-kor a 18-ik legyen (mint 11-én ez a Közgazdaságtan története című tárgyból volt) és egyáltalán, hogy a jelentkezések sikere a korai felkeléstől függjön — abszurd dolog és nem tekinthető lezárt kérdésnek.

A helyzetet nehezíti, hogy néhány tanszéken nem választják külön az esti, levelező és nappali hallgatók vizsganapjait. Így sok jelentkező hiába van az elsők között, ha eleve betelt vizsganapok várnak rá.

A helyzet hosszú évek óta ugyanaz. Történt ugyan próbálkozás a jogi tanszéken: itt a csoportokat sorsolással állították sorrendbe és a szerencse döntötte el, kinek a kívánságát teljesítették először. Ez megszünteti a hajnali felkelést, és az is biztos, hogy egy tárgyból előre tudott vizsganap is könnyíti a vizsgarend kialakítását.

De ezek a jóindulatú kísérletek nem oldják meg a vizsgajelentkezés egészének problémáit.

Mit lehet tenni? Visszatérni a kötött vizsgarendhez, hogy a csoportok utasítás szerint, meghatározott sorrendben vizsgázzanak? Erre egyértelműen nemleges a válasz. Vagy maradjon minden a régiben és fogadjuk el, hogy képtelenek vagyunk (tanszékek és hallgatók, állami szervek és a KISZ) az eddiginél jobb útra terelni a vizsgajelentkezés megakadt szekerét?

V. Gy.

KOLLÉGIUMI ÉLETKÉP

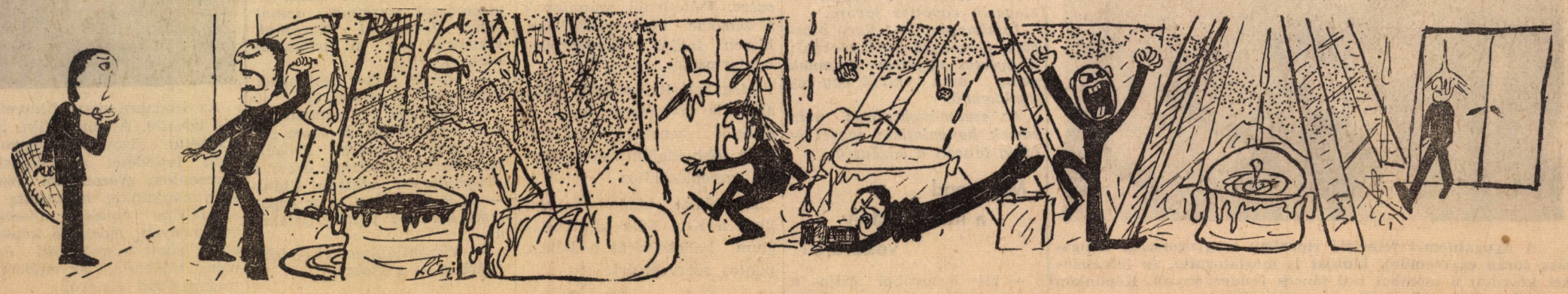

— Gondolj Zrínyire, és gyere!...

Rajz: Lányi Péter

FÉLÉVI MÉRLEG

A klub e félévi sikerét legjobban a látogatottság állandó növekedése és a nagy érdeklődést keltő programok sora bizonyítja.

Szeptember 18 és december 18 között 46 kötött program volt (előre meghívott vendégekkel) és ezeken összesen 4500 fő jelent meg. A fő témacsoportokban ekképpen alakult a résztvevők száma:

Színészekkel, művészekkel való találkozás	840 résztvevő	5 alkalom
Zenei tárgyú előadóestek	471 résztvevő	7 alkalom
Sport tárgyú előadóestek	520 résztvevő	2 alkalom
Szombat esti tánc	686 résztvevő	10 alkalom
Politikai ankét	328 résztvevő	3 alkalom
Fórum	720 résztvevő	3 alkalom

A számok alapján is lehet következtetni, hogy nagy az érdeklődés a Fórum, a politikai és a sportrendezvények iránt. Ugyancsak a számok mutatják, hogy nagyobb reklám kell a szombat esti rendezvényeknek.

Pataki János, klubunk titkára

A fenti adatokat érdekes összehasonlítani a klub munkájával kapcsolatban kitöltött kérdőívek javaslataival.

Mit szeretnének hallgatóink a klubban?

Vitákat, Fórum keretben	27 %
Politikai ankétot, vitát	20 „
Zenét hallgatni	13 „
Színészekkel előadóestet, beszélgetést	18 „
Sportról beszámolót	10 „
Táncolni	8 „

A klubvezetőség ebben a szellemben akarja összeállítani második félévi programját. Gyakoribbá kell tenni a közgazdasági tárgyú vitákat, élménybeszámolókat, előadásokat. Bár viszonylag kisebb az irodalmi és képzőművészeti tárgyú estek látogatottsága és sokszor csak a nevek vonzzák a hallgatókat, mégis folytatni kell ezeket, helyes propagandával és jó szervezéssel.

Kapcsolatot kell kialakítani különböző főiskolákkal. Alkalmanként közös akciókat is lehet lebonyolítani, például a képzőművészeti főiskola hallgatóit megkérhetjük szaktárgyaik bemutatására és mi is vállalkozhatunk közgazdasági tárgyú viták megszervezésére.

A programot befolyásolja a berendezés kérdése. Anyánál jól felszerelt klubbal rendelkezik egyetemünk, de a mostani „fellendülés" újabb problémákat vetett fel. Például évekkel ezelőtt a büfét hallgatóink „odaszoktatására" akarták megvalósítani, ma pedig a délutáni látogatók tömege tenné indokolttá. Tavaly csak azért nyitottunk fél háromkor, mert kellemetlen volt napközben az üres klub és nem is volt mivel foglalkoztatni a betérőket. Ma már a déli óráktól rengetegen szeretnének bemenni.

A téli szünet alatt igyekszünk megvalósítani a következő elképzeléseket.

„Hogy miért nem vagyok a feleségemmel egy színházban?" ...

1. Zenei klub szervezése, berendezése
2. Ventillátor beállítása
3. Ujabb játékok beszerzése
4. Megfelelő táncpadló elkészítése
5. Februártól valamilyen büfé beállítása
6. A nyitvatartás kérdésének rendezése.

A jövő félévi vázlatos programterv:

Fórum:

Kéthetente csütörtökön a következő témákról:

KGST

Az egyetemi oktatási rendszer

Az új gazdasági mechanizmus

A KISZ

A fiatalság érzésvitája.

Egyéb sorozatok:

1. A hónap vendége
2. „Életpályám" — címmel előadások
3. Találkozó más egyetemek, főiskolák hallgatóival
4. Irodalom, művészet, izmusok

Rendezvények:

1. Intézmények bevonásával, támogatásával

a) a Könyvterjesztő Vállalat segítségével könyvheti árusítás, dedikálás, író—olvasó találkozó

b) Érdekes alkalmi tárlatok pl. a Hadtörténeti Múzeum, vagy a Kelet-Ázsiai Múzeum anyagából.

c) Divatbemutatók, árubemutatók

d) Premier előtti filmvetítések, találkozók és viták, a film és a televízió szakembereinek részvételével.

2. Saját programok.

a) Kari alapszervi rendezvények

Ki mit tud, Fórum viták, vetélkedők.

b) Találkozó közgazdászokkal

c) Az egyetemi vezetés találkozói a hallgatókkal, klubrendezvények keretében.

Egyéb elképzelések:

Tárlatok szervezése, a játékállomány bővítése, lemezestek, a zenei klub berendezése.

A jövő félévi programot szeretnénk minél vonzóbbá, színesebbé tenni, olyanná, hogy minden hallgatónk megtalálja az őt érdeklő műsorokat, lehetőségeket. Ezért azt szeretnénk kérni, hogy újabb javaslatokkal, ötletekkel járuljatok hozzá a klub további sikeres működéséhez.

A klub vezetősége

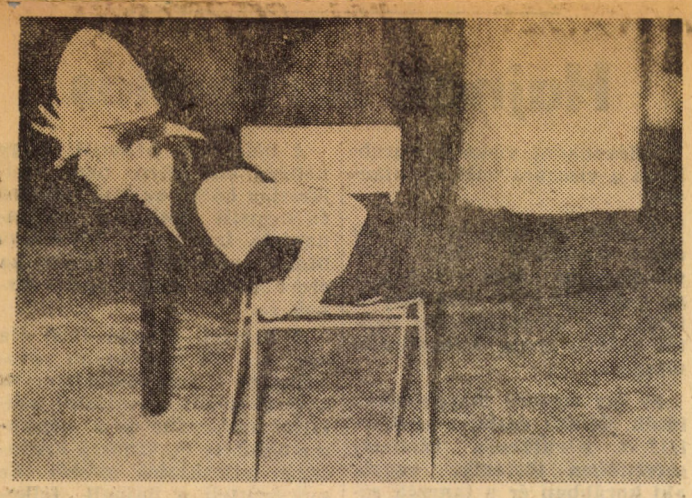

Opera-paródia a szombat esti tánc szünetében

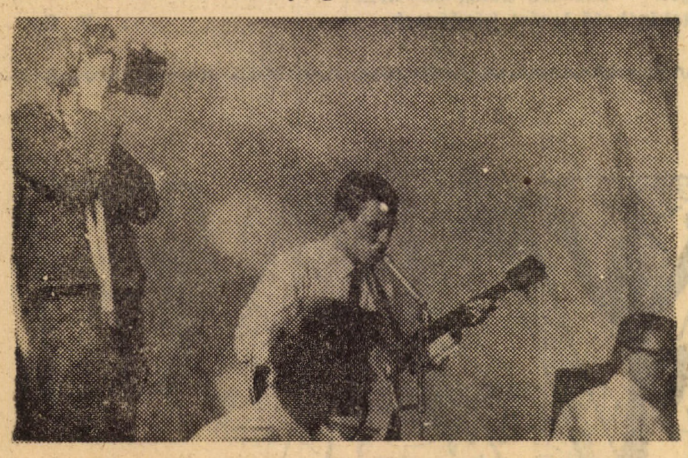

A nyugatnémet televízió riportere magyarországi látogatása során egyetemünk klubját is meglátogatta, és felvételeket készített a szombat esti táncos rendezvényről. Képünkön a zenekar háta mögül filmezi a táncolókat.

A CICAVÍZIÓTÓL A KOZMOVÍZIÓIG

Eladó egy csontváz — Hány hónapos a tv-bébi? — Mit jelent az MDN?

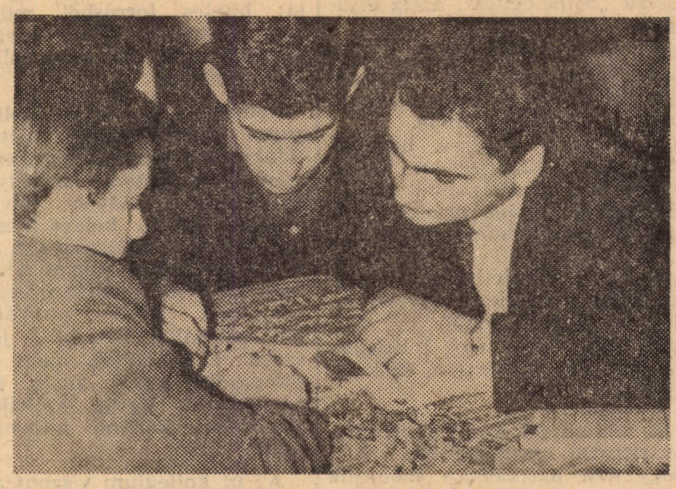

A másodéves nemzetközisek csapata

Jól sikerült szellemi vetélkedő zajlott le a klubban december 8-án este az általános kari KISZ-vezetőség rendezésében. A vetélkedőn a II. évfolyam csoportjainak négytagú válogatottjai indultak, valamint vendégként az I. éves nemzetközisek.

Mint a címből kiderül, a vetélkedő témaköre igen széles volt. Az egyes csoportoknak többek között olyan kérdésekre kellett válaszolni, mint például:

— *Ki adhatta fel az alábbi apróhirdetést: „Eladó egy nagy hal csontváza. „Nyugodt öregkor" jeligére a havannai hirdetőbe."?*

— *Mit jelent a CSEMADOK rövidítés?*

— *Hogy hívják De Gaulle faluját?*

— *Mi a címe az ÉKME lapjának?*

— *Hány méter Zsivótzky Gyula kalapácsvető világrekordja?*

— *Melyik villamos közlekedik az Újköztemetőbe?*

— *Melyik híres sportoló jut eszünkbe a magnóról felcsendülő dallamról, Liszt „Szerelmi álmok"-járól?*

A versenyzőknek ki kellett javítani hibás újsághíreket, fel kellett ismerni zeneszámokat, összeírni NB I-es labdarúgókat és filmszínészeket 2 perc alatt. A kórusmozgalom új fellángolását hozta az a pontszerzési lehetőség, amikor a magnóról hallott Bartók-népdalfeldolgozást kellett a verenyzőknek utánaénekelni. A „Csillagok, csillagok" jól ment, a „Süssünk, süssünk valamit" eléneklése azonban egyik csapatnak sem sikerült.

Minden helyes válaszért szaloncukor járt a versenyzőknek. Az első díj: a négytagú csapat által képviselt csoport valamennyi tagja mozijegyet kap, a versenyzők pedig könyvjutalmat. A díjat, egyenletes jó teljesítményével a „vendégként" szereplő I. éves nemzetközi szakos válogatott nyerte meg. Második helyre kerültek a terv-matematika szak versenyzői, színházjegyet kapnak. A harmadik helyen végző másodéves nemzetközis együttesnek mozijegy jutott. Negyedik lett a tanári „B" szak, ötödik pedig a pénzügy II. csapat. Sajnos a tanár „A" szak nem indított csapatot.

A vetélkedő hangulatát csak néha rontotta el 1—1 percre, hogy a pontozás és felszólítás elveit a szervezők nem tisztázták előzetesen: a további hasonló rendezvényeknél erre is ügyelni kell.

A vetélkedő sikerében nagy szerepe volt a Kende István elvtárs vezette zsűrinek. Érdekesség volt, hogy az elbírálásban részt vett a közönség soraiból sorsolással kiválasztott zsüritag is. A nézők között más karok hallgatói is szép számmal voltak jelen.

B. T.

BEAT-PARÁDÉ

2:1 a Magazin javára

Megtelt. Megtelt! Ez a tábla fogadta a 11 óra után érkezőket a Mező Imre kollégium kapujában.

A zsúfolt színházteremben a szemek a színpadra szegeződnek. Nemsokára eldől, hogy melyik zenekar nyeri meg a KISZ VB által hirdetett versenyt.

Nagy az érdeklődés. Jóformán senki sem táncol. Transzparens emlékeztet: NEOTON. Műsor közben táncolni kezdenek, de a közönség egy része nem tágít a színpad előteréből. Majdnem minden szám után vastaps. A tét: vajon kedvenc zenekaruk lesz-e az első?

Majd a másik együttes következik. A kép ugyanaz. A színpad előtt és a karzaton nagy a tolongás. Még cseng az utolsó akkord, de máris óriási a lelkesedés. A Magazin együttes nagyszámú táborra újrázást követel. Melyik lesz a győztes?

Télapó ajándékkosara kedves színfoltja volt a vetélkedőnek. 50 csomagot sorsoltak ki a belépőjegyek tulajdonosai között. A kissé talán hosszúra nyúlt sorsolás után ismét újraéledt a szurkolótábor. Következett az utolsó „menet".

Pár perc szünet után két urnát helyeztek el a színpad előtt, amibe a közönség szavazatai kerültek.

A Dunai—Miklósi—Böszörményi—Beke—Hernádi—Schiller összeállítású Magazin együttessel már együtt tapsolják, dobolják a ritmust a résztvevők.

Minden egyes szavazat külön szertartással kerül az urnába. Időnként felhangzik a kórus: Mindent ide! Mindent bele!

Izgalmas percek... A fesztivál szervezője és a két zenekarvezető a szavazatokat számlálja.

Az eredmény: 192:96 a Magazin együttes javára.

Jutalmazás: 1—1 üveg pezsgő a versenyző zenekaroknak, a győztes együttes tagjainak pedig ezen kívül egy-egy nyakkendő.

Az eredményhirdetés után remek hangulatban reggel öt óráig táncolt a közönség.

Mit mond a kultúrosztály vezetője?

— Mi a további célja a kultúrosztálynak a győztes zenekarral? — kérdeztük Náfrádi elvtársat, a kultúrosztály vezetőjét.

— *Szakemberekből álló bizottság elé visszük őket — elején kerül sor. Ha a szakvélemény kedvező lesz, akkor komolyan foglalkozunk velük és mint egyetemi zenekarnak minden támogatást megadunk.*

— Milyen követelményeket támasztanak a zenekarral szemben?

— *Mindenképpen egy magas színvonalú, több stílusban is otthonosan mozgó együttest szeretnénk, amely nemcsak az egyetemi rendezvényeken képviselné a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemet.*

— Többekben felmerült az igény, hogy szeretnék hallani a zenekart a klubban. Van-e rá lehetőség?

— *Természetesen. Erre azonban csak a vizsgaidőszak után kerülhet sor. Addig a klub is zárva lesz. De februárban nagyon szívesen vesszük, ha a zenekar szinesíti majd a klub programját.*

És a KISZ-titkárok véleménye?

Bessenyei elvtárs a KISZ VB titkára elmondotta, hogy már régóta szeretnének egy komoly, igényes egyetemi zenekart létrehozni, de mindeddig nem volt rá lehetőség. Ha a Magazin megfelel a szakértők által szabott követelményeknek, akkor a KISZ VB megadja a támogatást és biztosítja számára a rendszeres szereplési lehetőséget.

Róth János kereskedelmi kari KISZ-titkár arról számolt be, hogy szeretnének február első felében fansangi bált rendezni a kar hallgatói részére. Feltétlenül számítanak a zenekar közreműködésére, hiszen tagjai valamennyien odatartoznak.

Meg kell itt említeni, hogy azért is örvendetes, hogy az elsősök zenekara győzött, mert több idejük van egyetemi szereplésükhöz.

Egyébként külön dicséret illeti a Kun Béla téri kollégium kollektíváját a lelkes, pontos szervezésért.

Tóth Tibor

VILLÁM-PORTRÉ

Nemrég volt az amatőr közgazdasági tánczenekarok vetélkedője a Makarenkó utcai kollégiumban. Akik ott voltak, azt is tudják, hogy a versenyt a Kun Béla téri kollégium „Magazin" nevű zenekara nyerte. A zenekar vezetőjét, Dunai Péter I. évfolyamos külkereskedelmi szakos hallgatót a könyvtár olvasótermében csíptem el, pár perces interjú erejéig — ugyanis tanult. Szokatlan dolog ez egy zenésznél?

— *Felszínesen nézve igen* — feleli. — *Azt hiszem, a mai tánczenész általánosan elképzelt jelleméhez nem éppen a legszorosabban tartozik hozzá az, hogy íróasztal fölé görnyedve magoljon. Természetesen* — teszi hozzá — *marad azért időm a zenére is.*

Nos, már helyben is vagyunk.

— Mióta foglalkozol zenével?

— *Körülbelül hét éve. Először hegedülni tanultam, öt éven át, de már az ötödik évtől gitároztam is, s azóta sem hagytam abba.*

— A zenekar többi tagjával mikor jöttél össze?

— *Három héttel a december 4-i verseny előtt kezdtünk el próbálni. Szerencsénkre a zongorista fiú kivételével mindannyian játszottunk már más zenekarokban, s így tisztában voltunk az együtt játszás legalapvetőbb szabályaival.*

— Honnan ered a zenekar neve, a „Magazin"?

— *Egy félreértésből. Nevezésünk beadásakor a szervező bizottság ezt a nevet találta a legjobbnak — a mi megkérdezésünk nélkül, holott mi eredetileg a „Hobby" név mellett döntöttünk.*

— Mik a további célok?

— *Egyelőre anyagi-technikai problémáink vannak, melyeket a megígért KISZ-támogatással szeretnénk minél előbb leküzdeni. Keresünk ezenkívül egy jó technikai szakembert is.*

— Hol és mikor hallhatjuk legközelebb a zenekart?

— *Egyelőre a vizsgaidőszakon legyünk túl, ez most zenekarunk jelszava. Próbák természetesen lesznek azért a vizsgaidőszak alatt is. Utána — ez is egy ígéret — az egyetemi klubban fogunk játszani.*

— Viszontlátásra tehát februárban — a klubban!

B. J.

Örmény-est a klubban

November 29-én ünnepelte az Örmény Szovjet Szocialista Köztársaság szocialista forradalmának 45. évfordulóját. Ebből az alkalomból december 9-én, csütörtökön közel kétórás rendezvényt tartottunk a klubban dr. Hutterer Miklósné tanárnő vezetésével.

A műsor két részből állt. Az első részben irodalmi összeállítást hallgattunk: Takács Mária (külker. I.), Emil Alekszejev (nemzetközi II.), Győri Sándor (nemzetközi I.) orosz nyelven szavaltak, illetve novellát mondtak. A másodéves nemzetközisek örményül adták elő Petőfi Nemzeti Dalát. Lakatos András örmény tancdalt énekelt saját gitárkíséret mellett, majd Beke Ödön zongorázott.

Az irodalmi részt filmvetítés követte. A színes film ismertette Szovjet-Örményország fejlődését a szocialista forradalom győzelmétől egészen napjainkig, bemutatta a szocialista építés sikereit, eredményeit, megkapó képsorokat adott a gyönyörű örmény tájékáról, az emberek megváltozott életéről.

— h —

Próbán

Próbaterem nincs, a háttér X + Y + stb...

Vadász Gyula rendező, kritikus szemekkel figyeli a szinjátszók próbáját...

Megvan az örökmozgó!

Önök most gúnyosan kacagnak, ugye? Még hogy örökmozgó! Micsoda badarság, hiszen okos emberek számtalanszor bebizonyították, hogy elvi lehetetlenség. No igen, nevetni könnyű, és elintézni egy kézlegyintéssel. De kérdem én, hol tartana az emberiség, ha nem lettek volna bátor férfiak, merész tudósok, akik megalkuvást nem ismerve, állandóan az ismeretlent kutatták. Mikor a fán gubbasztottunk, bizonyára nem hittünk volna annak az illetőnek, aki megjósolja a tűz, a kerék és a lemosható műanyagfal feltalálását.

A negyedik álom a perpetuum mobile volt. Mert úgy érzem, a szíve alatt még mindenki reménykedett, hátha mégis, egyszer eljön a nagy pillanat. És most könnyes szemmel, meghatódva írom e sorokat, mert a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem örökre beírta nevét az emberiség aranykönyvébe.

Az örökmozgó ugyanis nem más, mint a főlépcső előtti mozaik, mely hatalmas erővel feljön, egyszerűen nem lehet visszatartani. Megvan a régen áhított örök energiaforrás. Szegény emberiség, idáig milyen buta dolgokon törted a fejed, fa, szén, kőolaj, vízierő, s hogy dicsekedtél potom atomreaktoraiddal! Holnaptól kezdve azonban már a mozgó mozaikok adják az áramot, hajtják a gépeket, a hajókat, a vontatókat. Az emberiség egyetlen fizikai munkája a mozaikgyártás lesz. Elborítjuk mozaikunkkal a világ összes padlóját, s a felfelé ható erőből örökre megoldjuk az egész Föld energiaellátását.

Beköszönt az aranykor, örök béke és boldogság vár az emberiségre. És mindez a nálunk feltalált csodamozaik révén.

Ezért kérlek titeket most, hogy már egészen új megvilágításban látjátok a dolgokat, ne szidjátok ezt a kis rendetlenséget. Töltsön el benneteket örömmel az a tudat, hogy valami nem mindennapi találmány szülőotthonában jártok, és szokjatok rá a hátsó lépcsőkre.

Farkasházy Tivadar

INTERPELLÁCIÓ

A Makarenkó utcai kollégiumban néhány hete megjelentek a festők, és birtokukba vették a folyósókat és a tanulót. Lekaparták a régi festést, hozzákezdtek a falak megújításához. A lehullott matéria beborítottta a kövezetet, sőt, mivel csak a folyosókon közlekedhetünk, a szobák padlójára is vastag porréteg került: a szekrényekben a ruhák enyhén hószínűvé váltak.

Röviden: az egész kollégium egy most épülő lakóház képét vette fel — ahová az emberek csak dolgozni járnak. Mi sajnos ott is lakunk. Amit éppen el lehet viselni, de azt már kevésbé, hogy az egyébként sem nagy tanuló is használhatatlan. Vizsgaidőszak előtt két héttel ez semmiképpen nem reménytkeltő tény, ha hozzávesszük azt is, hogy a szobákban a zsúfoltság és az egészségtelen körülmények, a könyvtárban pedig a helyhiány miatt nem lehet tanulni.

Úgy látszik, minden tekintetben hatékonyan akarunk hozzájárulni a közgazdászképzéshez. Gyakorlati példán mutatjuk be, hogyan kell év végén hajrámunkával elköltemi maradéktalanul az anyagi eszközöket. S hogy ez nem egészen véletlenszerű, azt az előző évek hasonló időszakában végzett szerelési és egyéb munkák is bizonyítják.

E példa lehet, hogy szemléltetésnek megfelel, de semmiképp sem szolgál a tanulmányi átlag emelésére.

—r—n—

GRATULÁLUNK

Lapunk 1965. március 15-i számában közöltük az Eötvös Loránd Tudományegyetem irodalmi pályázatát, amelyet regény, novella, színmű és irodalmi kritika műfajára hirdettek. A december 14-i eredményhirdetésen első díjat csak a novella műfajában osztottak ki, s azt Sille István negyedéves közlekedésszakos hallgató nyerte „Autóstop és tisztítótűz" című novellájával.

Nem akartam titkolózni

Olvastam a Közgazdász december 6-i számában a „Titok marad?" című cikket Belák Lia tollából. Cikke végén azt írja: *„Szívesen várjuk bárki véleményét..."* Annak ellenére, hogy az egyik megkérdezett hallgató én voltam, nem érzem magam sem „gyávának", sem „túlzottan óvatosnak", mint ahogy ezt cikkében feltételezi.

Véleményem szerint az első mondat a cikkben kicsit hiányos. Egy szóval többet írtam volna, valahogy így: A napokban *nem* történt meg a következő eset. Legalábbis nem úgy, ahogyan azt módomban volt olvasni.

Őszintén szólva, a feltett kérdések első hallásra nagyon megleptek. Ám kezdeti bizonytalankodás után a KISZ megbízottjával megbeszéltük, mivel éppen óránk következett, hogy óra után találkozunk. Mi ott is voltunk a megbeszélt helyen, de hiába vártunk tíz percet, amikor is elmentünk meghallgatni következő előadásunkat. Ha akartunk volna, sem tudtunk volna válaszolni, hiszen aki kíváncsi volt a véleményünkre, ami ez esetben nem *marad* volna *titok*, nem jelent meg a találkozón. Bizonyára valami fontos dolga volt, én őt nem hibáztatom. De ez semmi esetre sem a mi bűnünk.

Igy történt. És ezek után, szerintem, azon kellene vitatkozni, hogy szabad-e a KÖZGAZDÁSZ-ba a valóságnak meg nem felelő cikket írni, alaptalanul vádaskodni?

Bár... Azt hiszem, nem érdemes megvitatni. Remélem, a válasz úgy is egyértelmű lenne...

—n—

Az elidegenedés házi változata?

A látvány, amely belépéskor fogadott, őszintén meglepett. Közvetlenül az ajtó mögött hosszú asztal torlaszolta el az utat.

— Maradjon csak az asztalnál! — vágódtak felém a szavak. — Bizonyára nem olyan dologról akar szólni, amit a többiek ne hallhatnának!

Legalább 3 méter, mármint ennyi a távolság az asztalnál ülő előadónő és közöttem.

Vajon távlati kilátásként a jövőben a többi dékáni hivatalban sem maradhat a tartalomnak megfelelő közvetlenebb forma?

—ps—

Paragrafus

A KÖZGAZDÁSZ december 6-i számában *„Mi a diák"* cím alatt szerepelt több meghatározás, ezek közt „Cs. Gy." monogrammal egy jogi természetű meghatározás is. A meghatározás úgy kezdődik, hogy a diák *„jogi személy, akit..."*.

A sajtóval kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 26/1959. (V. 1.) Korm. sz. rendelet 13. §-a alapján felkérem a t. Szerkesztőséget, hogy a lap következő számában a sérelmes közleményt igazítsa helyre. A *„jogi személy"* elnevezés ugyanis a jogképességgel felruházott *szervezeteknek* van fenntartva, így a diák nem jogi személy; a téves közlemény veszélyezteti a tanszéknek azt az alanyi jogát, hogy mindazokat a hallgatókat, akik a vizsgán az embereket is jogi személynek minősítik, utóvizsgai randevúra hívhassa meg.

Egyébként a tanszék önkritikát gyakorol amiatt, hogy a meghatározás szerzőjét annak idején a vizsgán átengedte.

Dr. Csanádi György
tanszékvezető

EGYRE NÉPSZERŰBB A KLUB

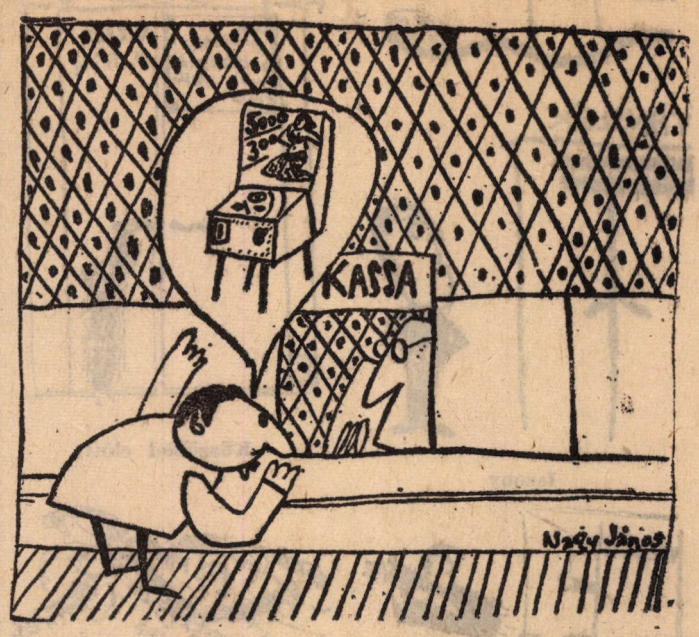

— Bocsánat, nem kaphatnám meg az ösztöndíjamat kétforintosokban?

ÚJ MŰSOR AZ EGYETEMEN

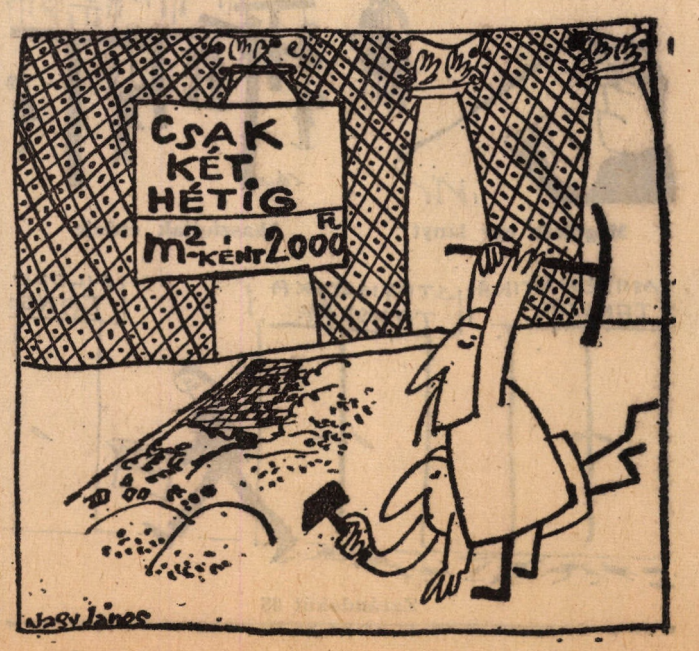

Jó vizsgabeosztás – fél egészség

(TUDOMÁNYOS ÉRTEKEZÉS)

Azt hiszem, nehéz lenne olyan hallgatót találni közöttünk, aki cáfolná a fent idézett egyetemi alaptörvény objektív jellegét és realitását. Azonban megvalósulásának formáját illetően már számtalan eltérő vélemény, nézet látott napvilágot, és korunk diákjai között ma is ádáz viták dúlnak. A teljességre való törekvés nélkül szeretnék szerény munkámmal hozzájárulni a kérdés végső megoldásához; előbb rendszerezni a különböző koncepciókat, majd az enyémet, mint az egyedül üdvözítő megoldást ajánlani az önök szíves figyelmébe. (Főleg az elsősöknek, hogy ezáltal megkíméljem őket sok nehéz, viszontagságos perctől.)

Rendszerezési módszerem, amelyet itt röviden ismertetni fogok, általános jelleggel bír, tehát eltekintve eme konkrét esettől, más tudományos munkában is bátran alkalmazható. (Bevallom, már előttem is sokan alkalmazták.)

A fent idézett egyetemi alaptörvény megvalósulásának formáját illetően számításaim szerint 50 nézet esete forog fent. Ezekben keresek párosával rokonnézeteket, így marad 25. Ebből egyet eldobok, hogy újra meg tudjam felezni őket. Végül tehát marad három. Az egyik véleménye A, a másiké B, a harmadiké A—B. A harmadik azonban nem egy külön csoport, hanem tulajdonképpen B, csak a semlegesség álarcát igyekszik magára erőltetni. A fennmaradó két nézetet nem lehet egy kalap alá venni, még ha ugyanazt is mondanák, mert akkor nincs alapvető ellentmondás, nincs miről írni. Ha idáig eljutottunk, mindkét csoportnak nevet adunk, amely természetesen tartalmától teljesen függetlenül történhet, kizárólag a megkülönböztetés kedvéért. Az egyik például legyen az ifjúhegeliánusok csoportja, a másik a Fradi-drukkereké. Ezután elkötöm magam az egyikhez, és szidom a másikat. Ez az *én tudományos rendszerezési módszerem.*

Röviden ismertetem a két koncepciót. A mechanikus Fradi-drukkerek csak mennyiségi dolgokat vesznek figyelembe. Ez szerintem nagyon primitív módszer, és csak az alsóbb évfolyamokon található meg itt-ott. Összeadják a megtanulandó könyvek lapjainak a számát, és osztják az ünnepekkel csökkentett napok számával. Igy megkapják az egy napi fejadagot, amivel aztán osztják az egyes jegyzetek lapjainak számát. Nagyon kezdők még azt a hibát is elkövetik, hogy év közben tanulnak, ami csak szükségtelenül bonyolítja a számításokat.

Az ifjúhegeliánusok sokkal intelligensebb megoldást választanak. A kiindulás a következő: a vizsgáztató nem gép, hanem egy nagyon is szubjektív micsoda, egy ember! Tele gyarlóságokkal! Ehhez aztán alkalmazkodni kell. Sok mindent meg kell előre tudni róla, pl., hogy él a feleségével, mi a kedvenc étele, szereti-e Vico Torrianit, mikor van a születésnapja, van-e közös ismerőes stb. A módszer helyességét egy modellel fogom bebizonyítani. Ez a modell az Én Vizsgabeosztásom.

Statisztika

A tanárok keresztnév szerinti jegyzéke.

Név, gyakoriság a tanszéken, névnap:

Genovéva: 1. Január 3.
Imre: 1. November 5.
Anasztázia: 1. Április 15.
Timót: 6. Január 24.
Matild: 1. Március 14.
György: 1. Április 24.
(Január 24-én megyek.)

Technológia

A technológiatudományok megteremtőjét, az első nagy technológust, Abu el Samirt i. sz. 547 január 3-án egyik missziós körútja alkamával jó étvággyal megették a vadak. Azóta ez a nap piros betűs tanszéki ünnep. (Megjelenés gyászruhában, meghatott arckifejezéssel.)

Matematika

A gyakorlatvezetőnél megyek. (Muszáj.)

(Húsz Miatyánk, húsz Hiszekegy.)

Dialektikus materializmus

Katalógusaim körüli félreértések tisztázása végett bementem a tanszékre, miközben a gomblyukamba beépített géppel lefényképeztem a vizsgáztatók beosztását. Előhívás után megtudtam, hogy Csontozó Pál tanársegéd december 27-én vizsgáztat. Csontozóval hat évvel ezelőtt együtt volt agitálni Nyékládházán a keresztapámék házmestere. (Kapcsolat felújítandó.)

Azt hiszem, hogy vizsgabeosztási módszerem világosan bebizonyítja, hogy a lét előbbreváló a tudatnál, az értéktörvény a szocializmusban is működik, a nagyszünet előrehozása helyes intézkedés, Zsivótzky lesz az év sportolója, és hogy szükség van új gazdasági mechanizmusra. Ugyanakkor az előbbi tele van dekadens polgári vonásokkal, antagonisztikus ellentmondásokkal, és egyáltalán nem ad választ arra, hogy tegnap a menzán miért volt teljesen hideg a halászlé.

Művemet azzal a mondással fejezném be, amint Caesár, a híres svéd tornatanár egy süketnéma-kongresszuson mondott: „Cogito, ergo sum." Magyarul: az ifjúhegeliánus módszer a helyes.

Ui.: Hálaadó ünnepség, Nobel-díj, Miss Európa stb. ügyekben minden szombaton 8—10-ig a II. 435-ben fogadok.

Farkasházy Tivadar,
a közgazdasági tudományok hallgatója

kis filmfesztivál

Iszony

Küszöböd előtt

Negyvenegyedik

Sodrásban

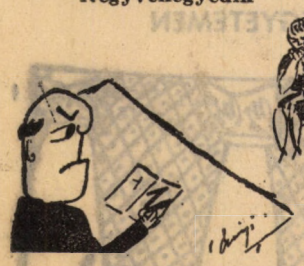

Megöltek egy lányt

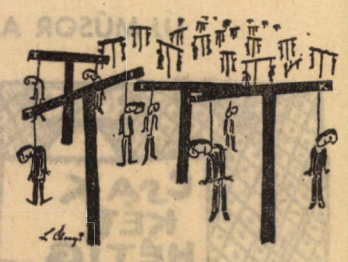

Akasztottak erdeje

Zarándokút 65

OKTATÓGÉP — A KARIKATURISTA SZEMÉVEL

— Ez kérem az első osztály... Itt egy kicsit átgyúrjuk őket.

Ez igen!

EGY PLAKÁT MARGÓJÁRA

Nem dicsekvésként mondom, de nem tartozom azok közé, akik dacolnak minden csábítással. Bevallom férfiasan, gyarló ember vagyok én is, aki szeret minél többet lógni.

Ám nemrég történt valami: Egyik nap, ahogy a „hajnali" fél tízes ébredéstől még félig álmosan beléptem az egyetem kapuján, egy színes papírlapon akadt meg a pillantásom, nagy betűkkel ez volt rá felírva:

ISTEN HOZTA!

Meglepődtem. Amikor az aula előtti csapóajtónál is ugyanez fogadott, megálltam egy pillanatra — s csak akkor jöttem rá, hogy a filmkör szokásos keddi előadásának plakátját láttam! De jókedvemet, amit ez az udvarias fogadtatás okozott, a felismerés már nem tudta elvenni. S én, a délelőtti mozielőadások törzsvendége, most egészen más hatás alá kerültem. Hol van még egy egyetem, ahol ilyen kedvesen fogadnák az embert! Ez soha vissza nem térő alkalom, ezt ki kell használni! És megtörtént a csoda.

Az olvasóteremre (integrálokkal vívott áldáz küzdelmeim színhelyére) mindig szorongva néztem: ha nem volt előadás, a könyvtár ajtaján is ott lógó plakát vonzerejét éreztem, és délutánjaimat az ázsiai termelési mód tanulmányozásának szenteltem. Még az étkezdében is belém fagyott a panasz, ami a finom menzakoszt láttán felgyülemlett bennem: eszembe jutott, hogy a lépcsőn lefelé itt is ez fogadott: „Isten hozta"...

Aztán levetítették a filmet, eltűntek a plakátok, de bennem azóta is él a lelkesedés és a remény, hátha még a vizsgaidőszak előtt megszán a filmkör és levetíti — ha mást nem, hát legalább azt, hogy „Jó napot elefánt".

— l — gy —

Az élvonalba kerültek

A cselgáncs (judo) mint önvédelmi küzdősport az egész világon ismert és nők, férfiak egyaránt űzik. Hazánkban 1929-óta foglalkoznak vele, de igazi fejlődésnek csak a felszabadulás után indult. Az első hivatalos egyéni bajnokságot 1953-ban rendezték meg. Ma már serdülő (A—B kategória), ifjúsági, utánpótlás és felnőtt szinten egyaránt megrendezik az egyéni és csapatbajnokságokat.

Az idei évben a csapatbajnoki küzdelmek legmagasabb szintjén az OB I-ben viszont már hat, egyenlő erőt képviselő csapat szerepelt. A csapatok egyenlő erejére mi sem jellemzőbb, mint az, hogy még az utolsó mérkőzéseken is kérdéses volt, hogy a már bajnok MTK mellett melyik csapat jut a második helyre és az ETI-n kívül melyik lesz a másik kieső. Nagy meglepetésre a többszörös bajnok Újpesti Dózsa csapata esett ki.

Sportklubbunk cselgáncs szakosztálya az utolsó 2—3 év rendszeres, lelkiismeretes munkájával a legjobbak közé jutott fel. Sajnos a tavaszi egyéni bajnokságok időszakában két válogatott kerettagunk sérült volt, de versenyzőink így is az országos bajnokságon egy első és egy harmadik, a Budapest bajnokságon két első, egy második és egy harmadik helyet, egyéb országos jellegű versenyeken három arany, két ezüst és hét bronzérmet szereztek.

Az őszi bajnokságban csapatunk az OB II-ben szerepelt, és a második helyen végzett, így jogot szerzett arra, hogy a december 11, 12-én megrendezett osztályozó versenyen megküzdhessen az OB I-be jutásért. Az osztályozón, amelyen az ország öt legjobb OB II-es csapata indulhatott (vidék I—II, Bp. I—III. helyezett) csapatunk a lelkiismeretes felkészülés eredményeként 100%-os teljesítményt nyújtott.

Az egész mezőnyt maga mögé utasította és a Bp. Spartacus elleni 4:1, a HTG Vasas elleni 4:1, a Békéscsabai Dózsa és a SZEAC elleni 5:0 arányú győzelmével az első helyen jutott az OB I-be, a másik feljutó a Bp. Spartacus csapata volt. Igy az MTK, a Bp. Honvéd, a Tatabányai Bányász és a Kecskeméti Dózsa mellett a jövő évben a Bp. Spartacussal együtt csapatunk is a legmagasabb osztályban szerepel.

A sikerhez a technikai és taktikai képzettség mellett a versenyzők hozzáállása is döntően hozzájárult. Minden mérkőzésre nagy akarattal, a nehéz munkát is szívvel végezve készültek. Ennek tudható be, hogy Ipacs László, Nagy Miklós és Putnik Bálint az egész őszi idényben egyetlen mérkőzést sem vesztett, Oláh János 1, Thaisz Kálmán 1, Cseh László 1 mérkőzésen maradt alul.

Az elért eredmény újabb kötelezettséget ró a szakosztály tagjaira, mivel a tavaszi versenyekre az eddigieknél is alaposabb edzésekkel kell készülnünk, ha nem akarunk a többszörös bajnok Újpesti Dózsa sorsára jutni. Nagyobb gondot kell fordítanunk új versenyzők nevelésére is, hogy utánpótlásunk zavartalan legyen. Ennek érdekében január 4-i kezdettel kezdő csoportot szándékozunk indítani, amelyhez várjuk az I. éves, főleg budapesti lakosú és a nehéz munkától vissza nem riadó hallgatók jelentkezését.

Nádai Pál

SAKK

A december 5-én lejátszott 6. forduló újabb sikert hozott. Csapatunk három és fél órás játékidő alatt 8:4 arányban győzött. A TÜKER Vállalat csapata nem tartozik a legjobbak közé, hiányos felállásunk miatt azonban győzelmünk igen értékes volt. Játékosaink egyre jobb formában vannak, egyesek 90—100%-os teljesítményt nyújtanak.

Lesújtó filmkritika

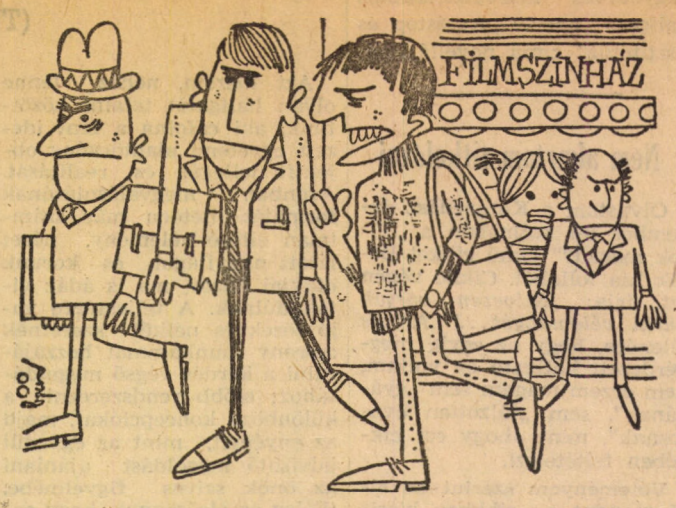

— Na, ennél a filmnél még a matematika-előadás is izgalmasabb lett volna!...

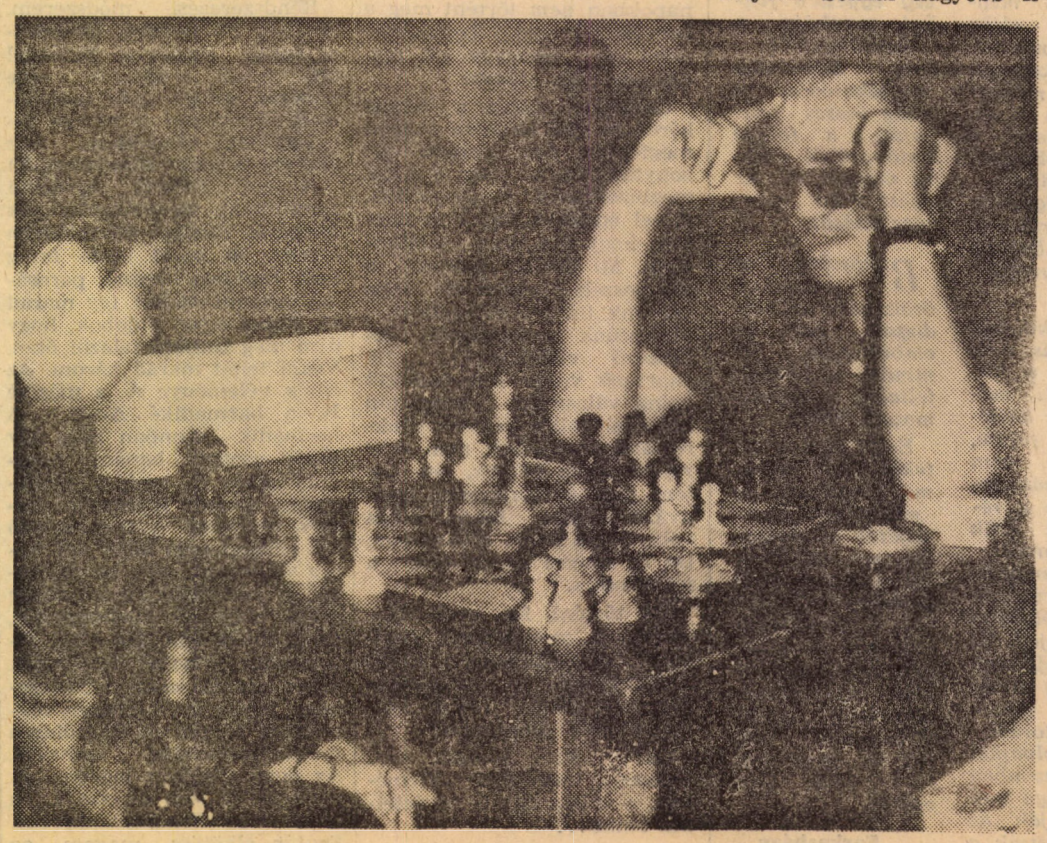

Klubsarok

SPORT

Sportolóink közgyűlése

December 8-án tartotta szokásos évi közgyűlését egyetemünk sportklubja.

Elsőként **Molnár Sándor** ügyvezető elnök, a testnevelési tanszék vezetője tartotta meg beszámolóját. A sportklub feladataiból indult ki és hangsúlyozta, mennyire fontos a sportolás minden fiatal életében. A sport fegyelemre, rendszerességre nevelő hatása az egész egyéniség formálásában nagy szerepet játszhat.

A szakosztályokban igazi klubszellemet, jó közösséget kell teremteni, de a létesítményhiány eddig ennek is korlátot szabott. Utalt ugyanakkor arra, hogy hamarosan megkezdődik az új kollégium építése, amely jól felszerelt tornateremmel lesz ellátva. Jelenleg a 14—16 szakosztály rendelkezésére mindössze egy kisméretű terem áll, így csapataink nagy része bérelt pályákon tartja edzéseit, mérkőzéseit. Házi versenyeinken az elmúlt évben 590-en, az idén 480-an vettek részt.

Versenyzőink teljesítményével egyedül a cselgáncs szakosztályban lehetünk elégedettek. Férfi kosárlabda-csapatunk kiesett az NB II-ből, labdarúgóink pedig a Budapest Bajnokságból. Asztaliteniszben, kézilabdában, röplabdában ugyancsak várakozáson alul szerepeltek hallgatóink. Javuló teljesítménnyel dicsekedhetnek viszont a sakkozók és a természetjárók.

A problémák közismertek: létesítményhiány, edző nélküli szakosztályok, a szurkolótábor passzivitása.

A sportkörökre és a sportolókra vár néhány belső feladat megoldása. Javítani a sportfegyelmet, az edzésekre rendszeresebben járni, jobb tanulmányi eredmény elérésére törekedni. Szükséges a sport széles körű népszerűsítése. új tagok toborzása, különösen a nőhallgatók bevonása a sportkörökbe.

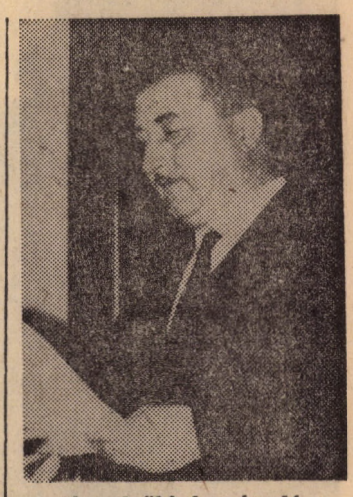

Az elnöki beszámoló

A beszámoló után hozzászólások következtek. Az utánpótlás kérdésével foglalkozva érdekes kérdéseket vetett fel **Komáromi Ede**, a női kosárlabda-csapat edzője.

Végül a régi vezetőség lemondott, majd sor került a sportklub új vezetőinek megválasztására. A megválasztott elnökség tagjai: **Molnár Sándor, dr. Kreskai Ferenc, dr. Szikszai Béla, dr. Balázs Géza, dr. Bognár Imre, Nádai Pál, Koszonits Pál, Fónyad Péter és Czeiber Lajos.**

László — Szentmiklósi

Évzáró a labdarúgóknál

Sajnos ebben az évben nem azt nyújtották labdarúgóink, amire képesek, s mélyen tudásuk alatt szerepelve búcsút mondtak a Bp. II. osztálynak.

Most, a szezon végén, mérlegre tehetjük egyévi szereplésüket, s az okokat boncolgathatjuk.

Rendkívül rossz rajtot vett csapatunk — az első hét mérkőzésen nem szerzett pontot, s később is csak fellángolásai voltak. A technikailag jól képzett játékosok elemi hibákat vétettek, s taktikailag sem bizonyult a gárda érettnek, nem egy biztos győzelem vált vereséggé egy-két megingás miatt.

Góllövőinkre nem lehet különösebb panasz, hiszen 42 gólt rúgtunk, viszont védelmünk is meglepően „gólképesnek" bizonyult.

Mindenesetre tanultunk hibáinkból, s jövőre a kerületi bajnokságban mindent megteszünk a visszakerülésért. A csapatépítést tovább folytatjuk, tehetséges első és másodéves hallgatókat építünk be végzős játékosaink helyére. Sokkal nagyobb figyelmet szentelünk az edzések látogatásának, s csapatunknak egy taktikailag érettebb, ütőképes, „játszani tudó" együttessé kell formálódni. Igaz, a játékkal eddig sem volt különösebb baj, s az a mondás járta, hogy a csoportban két csapat „játszott": a Magyar Posztó — aki feljutott, és a „Közgáz", aki kiesett.

Végül felsoroljuk, kik szerepeltek idén a csapatban: Fehér, Kolozsváry, Rocskay, Szobonya, Dankó, Bánki, Boráthy, Bonhardt, Alföldy, Maka, Szendi, Rajki, Németh, Hegedüs, Kárpáti és Horváth.

Legjobb góllövőink: Hegedűs (9), Maka (6), Bonhardt, Rajki (5), Szendi, Kárpáti (4).

Szentmiklósi Ferenc

RÖPLABDA

XVIII. ker. Helyiipar SK—Közgazdasági Egy. 3:1

A téli terembajnokságon férficsapatunk Turzó, Bethlendi, Kuzma, Juhász, Tóth, Somogyi (csere: Bognár) felállításban játszott.

A versenysorozat lebonyolítási formája eltért a hagyományoktól: nem a szokásos három nyert szettig folyt a játék, hanem a mérkőzéseket négy, egyenként tízperces részidőre osztották fel. Csapatunknak ez nem kedvezett: nem tudott játékba lendülni, és azt a szervezett, jó csapatmunkát nyújtani, mint utoljára a pozsonyiak ellen.

Az egyes játszmák 8:6, 9:2, 8:9, 9:8 arányban alakultak. A második szett kivételével nem mutatkozott nagy különbség a két csapat között. Bár többször is vezetéshez jutottunk, a részidők végére a sánc és szervafogadás hibái rendre lefaragtak ebből, s így nem sikerült a győzelmet megszerezni.

László Gyula

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként
Felelős szerkesztő:
FAKLEN PÁL
Szerkesztőség
Bp IX., Dimitrov tér 8
III emelet 381
Telefon: 186—850/138 mellék.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat.
Készül a Szikra Lapnyomdában